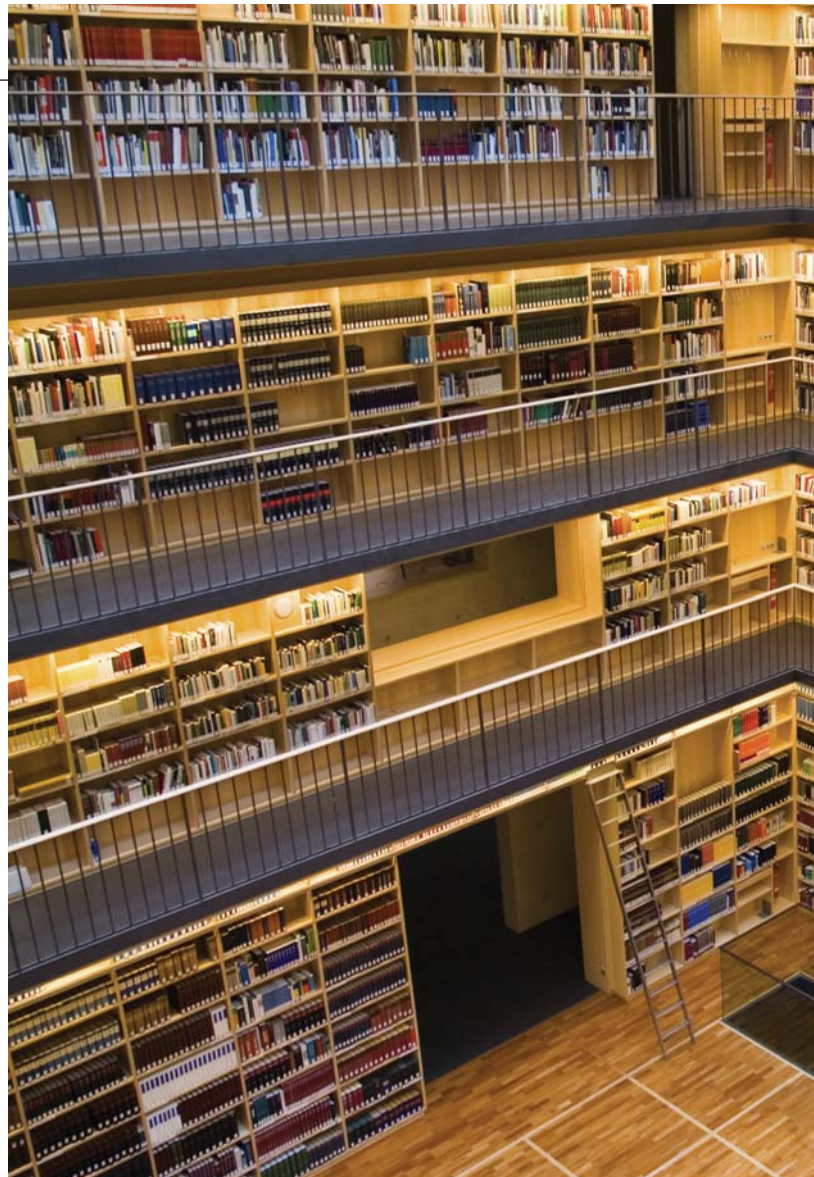

Archiv digitálních pokladů

Ať už jde o fotky, videa, hudbu, nebo kancelářské soubory – své vzácné digitální bohatství teď můžete archivovat s Chipem: zálohu pořídíte na PC **STEJNĚ SNADNO** jako s novým „Time Machine“ na Macu.

DOMINIK HOFERER

Zálohování nemá dobrou pověst: je komplikované, užírá paměťové místo, které by uživatel mnohem raději využil pro fotky nebo muziku, a většinou člověk prostě zapomene, které soubory měl vlastně ukládat. A když přece jen najde záložní kopii, pak jako naschvál ne od toho souboru, který zrovna potřebuje.

S tím už ale může být konec! Ukážeme vám, jak ukládat malé soubory na USB disky nebo na web – a ty velké na externí disk nebo DVD. Sestavili jsme pro vás také softwarový balík, s nímž napodobíte appleovský „stroj času“ – inteligentní automatické zálohovací řešení. Příslušný návod najdete v rámečku na ► 114; všechny nástroje jsou samozřejmě obsaženy na Chip DVD.

Malé soubory nebo hudba

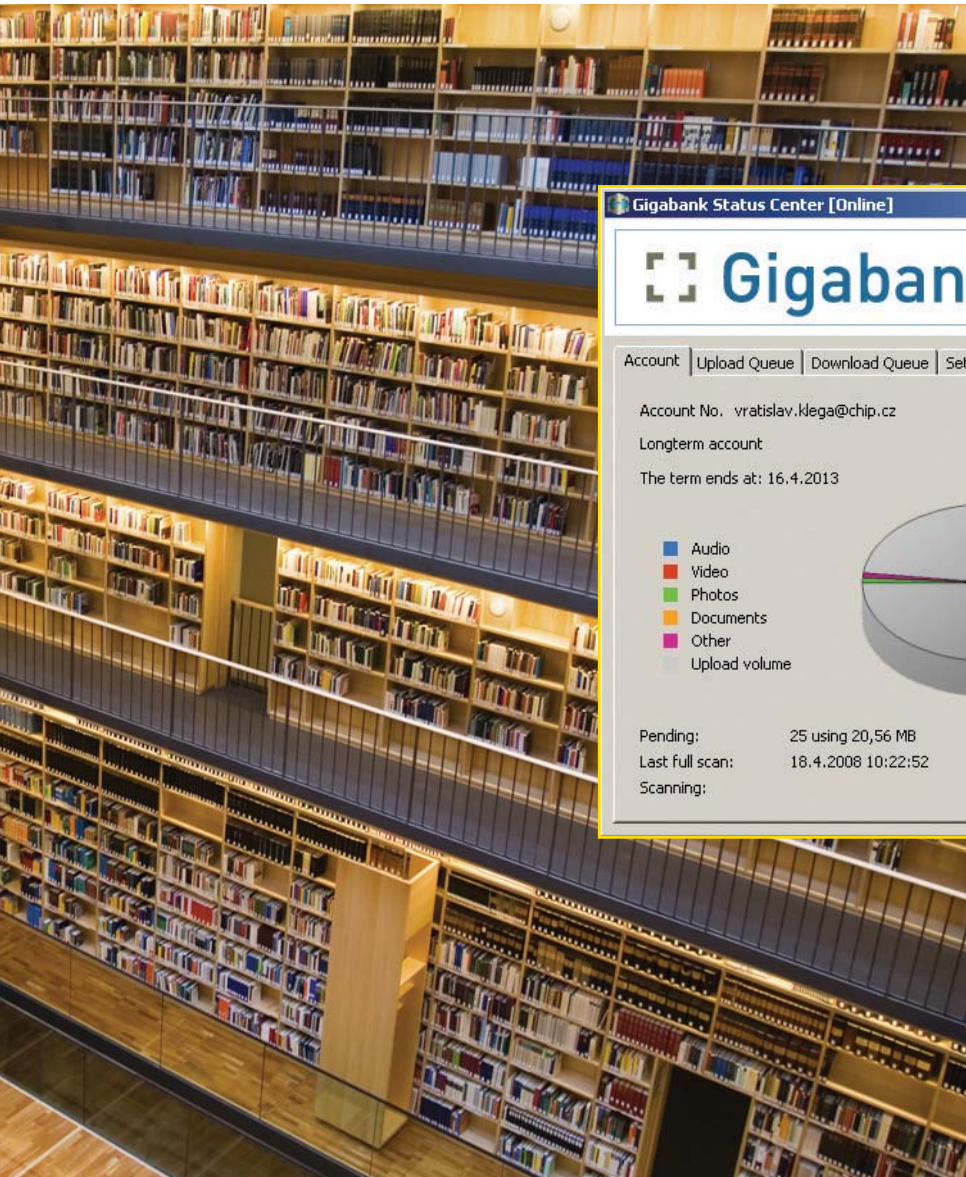
Dokumenty Wordu, sešity Excelu nebo prezentace PowerPointu sice nezabírají mnoho místa, zato se v nich často něco mění. Uložíte-li u nich pro každou verzi záložní kopii, brzy ztratíte přehled. „Švýcarská banka pro digitální data“ vám však na webové stránce **www.gigabank.com** nabízí řešení,

které je přehledné a snadno se obsluhuje: zdarma obdržíte 1 GB paměťového prostoru a k tomu software, který zařídí velmi komfortní přenosy dat.

Po zaregistrování se na stránkách a nainstalování softwaru z Chip DVD vyberete prostřednictvím kontextového menu složky, které chcete archivovat. Podložky jsou samozřejmě zahrnuty také. Po spuštění vás přivítá průvodce, který se zeptá, co chcete archivovat. Zvolit můžete buď fotografie ve složce Obrázky, nebo fotografie, hudbu a video ve složce Dokumenty, nebo ruční výběr. Chcete-li zálohovat všechny fotografie ve složce Obrázky, zvolte první možnost a pokračujte. Dál už nemusíte nic dělat. Program na pozadí přenesou soubory na web, a co je nejlepší – jakmile do složky Obrázky přidáte nové soubory, program je zcela automaticky přenesou na web. Už se tedy nemusíte vůbec o nic starat! Jen jednu drobnost doporučíme: klikněte na záložku »Settings« a zatrhněte »Use AES-256 data encryption«. Přenos na web poté bude šifrovaný, takže ani vaše soukromé fotky nikdo nezneužije.

Software se do systému začlení jako nová logická jednotka a na ploše vytvoří zástupce. Kliknete-li na něj, dostanete se ke svým datům, jako kdybyste se nacházeli na vlastním pevném disku. Nástroj přebírá i strukturu složek. Je praktické, že máte k dispozici jedinou ikonu souboru, jejímž prostřednictvím se vyvolávají všechny uložené varianty. Vysvětlení: pokud na soubor v Gigabank kliknete pravým tlačítkem, v kontextovém menu se zobrazí i položka »Versions«. Tam se zobrazují všechny změny, které jste v souboru provedli. Po každé změně se nahraje na web nová verze souboru, ale ta stará se neztratí. Každou změnu tedy budete mít zazálohovanou.

Naproti tomu hudební soubory bývají měněny zřídka, v jejich případě tedy stačí mít jedinou kopii. Požadavky na paměťový prostor jsou zde proto jiné: k „empétojkám“ bychom rádi měli přístup odkudkoli a také bychom je občas chtěli streamovat do kanceláře. Tady je namísto služba **www.mp3tunes.com**, kde pro svou hudbu obdržíte neomezený webový prostor, zvaný též Locker. Na webové stránce si své oblíbené hity poslechnete v integro-

Gigabank Status Center [Online]

Gigabank Welcome, anonymous anonymous
994,84 MB upload volume left

Account | Upload Queue | Download Queue | Settings | Help | About

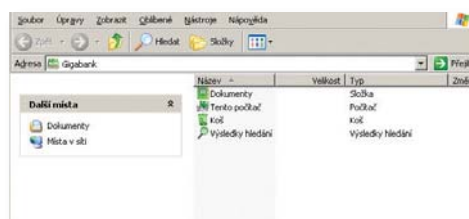
Account No. v Bratislav.klega@chip.cz
Longterm account
The term ends at: 16.4.2013

Change Password
Buy Upload Volume
Gigabank Online
Gigabank Drive
Gigabank Tour

Audio
 Video
 Photos
 Documents
 Other
 Upload volume

Pending: 25 using 20,56 MB
Last full scan: 18.4.2008 10:22:52
Scanning:

Gigabank: Služba nabízí přehlednou aplikaci, která vám usnadní ovládání...

... přičemž práce se vzdálenými složkami je identická s Průzkumníkem.

Anna Amalia Library: V této knihovně v německém Weimaru je přes 1 000 000 knih. Srovnatelné místo můžete mít i na internetu a zdarma.

vaném přehrávači a Lenny Kravitz či Ewu Farnou můžete streamovat, kam se vám zamane. S „uploadem“ skladeb vám pomůže nástroj Oboe Sync. Jakmile přidáte nové kousky, aplikace to zaznamená a hudbu zpřístupní on-line pouze pro vás.

Při prvním spuštění softwaru zadejte přístupové údaje ke svému účtu. Zvolte »Add All Music to Locker«, čímž všechny skladby přenesete do webového prostoru. Pozor: při větším počtu písní to může trvat i několik hodin. Jinou cestu, jak váš Locker nakrmit hudbou, nabízí **www.sideload.com**. Zde jsou zdarma k dispozici „empétrojky“, které kliknutím pošlete do své on-line paměti. Hudbu přetaženou pomocí Sideload vám pak Oboe Sync prostřednictvím »Download to | Choose A Directory...« pošle do vašeho PC. Aby se tak dělo samočinně, postupem »File | Preferences | General« aktivujte synchronizaci v reálném čase. Prostřednictvím »Watch Folder« můžete přidat další MP3 složky, které mají být rovněž sledovány, nebo naopak některé ze sledování vyloučit. K poslechu skladeb se přihlaste na webové stránce poskytovatele. Pod »Locker« pak najdete všechny skladby, vyhledávání a „miniplayer“, který vám hudbu přehraje.

Ne každý však bude ochoten svěřit své soubory internetu. Osobní informace nebo intimní tajemství v „celosvětové pavučině“, to není právě lákavá představa.

Kromě toho nejsme k internetu připojeni nepřetržitě. A právě pro malé soubory se ideálně hodí drobná „fleška“, na níž jsou data dokonale chráněna před nežádoucími cizími pohledy. S nástrojem Directory Synchronizer snadno udržíte svůj flash disk synchronizovaný s požadovanou složkou v počítači. Program si zkopíruje z Chip DVD na flash disk a spustíte. Zvolte »File | New...« a v »Left Path« vyberte složku v počítači a v »Right Path« složku na USB flash disku. Poté zvolte »Sync | Start Compare«. Klikněte na soubor diskety a synchronizaci si uložte pod libovolným názvem na flash disku. Kdykoliv později budete chtít provést rychlou zálohu, stačí otevřít uložený profil a zvolit »Sync | Auto Sync«. Výhodou je, že stejným postupem provedete i obnovení souborů.

Filmy nebo velké soubory

Záznamová DVD média poskytují za málo peněz hodně paměťového prostoru, a jsou tedy ideálními nosiči záložních souborů. Vaše dokumenty vypálí na stříbřité kotoučky nástroj ImgBurn. Tento freeware se nezalekne žádného vypalování, nabízí

NAJDETE NA CHIP DVD

Zálohovací balík Chipu

- Cobian Backup** ► automatické zálohování
- Directory Synchronizer** ► synchronizace dvou složek
- Gigabank Software** ► přesun souborů na web
- GlimageX** ► grafické prostředí pro formát WIM
- ImgBurn** ► vypalování CD/DVD
- Oboe Sync** ► internetový poslech hudby kdekoli
- Selfimage** ► tvorba obrazů diskových oddílů
- Z-Cron** ► řízení obou výše jmenovaných programů

► **NA DVD:** Programy pro tento článek najdete na DVD pod indexem **ZÁLOHA**.

CHIP Back-up: Téměř jako „Time Machine“ od Applu

Zálohování může být jednoduché, a dokonce i zábavné – dokázal to Apple svým softwarem „Time Machine“. Vytipovali jsme ty nejdůležitější součásti nástroje a sestavili jsme pro vás obdobný prostředek pro Windows.

CO DOKÁŽE CHIP ŘEŠENÍ

Naše řešení permanentních záloh je velmi jednoduché. Postačí vám jediný program, který napodobí vše, co umí „Time Machine“ od Applu. Jeho použití je bezplatné, má jen jednu nevýhodu: prvotní konfigurace záloh vám zabere kolem půl hodiny. Získáte dokonalou zálohu souborů za posledních 24 hodin, za týden i měsíc. Jak detailní zálohu požadujete, to záleží především na vás – a také na kapacitě vašeho zálohovacího disku.

INSTALACE

Z Chip DVD nainstalujte nástroj Cobian Backup. Nainstalujte jej jako službu NT, a pokud máte systém chráněný heslem, zadejte jej do programu – jen tak bude moci provádět zálohy i tehdy, když nejste u svého počítače a ten je zamknutý. Dále si připravte pevný disk, na který budete soubory zálohovat. Ten by měl být dostatečně velký, aby se na něj vešla

záloha aspoň 20×. Pro představu: budete-li zálohovat filmy, dokumenty a fotografie, které mají celkem 10 GB, měl by váš disk pro zálohu mít aspoň 250 GB. Zálohujete-li především psané dokumenty, postačí mnohem méně místa – záloha je totiž komprimovaná.

NASTAVENÍ

Nejprve připravte pevný disk, na němž má být uložena záloha. Disk by měl být čistý, čerstvě zformátovaný. Připravte si zde 3 složky pojmenované »Hodina«, »Den« a »Měsíc«. Do složky »Hodina« pak připravte složky 08, 10, 12, 14, 16 a 18. Do složky »Den« pak složky pondělí až pátek a do »Měsíc« leden až prosinec. Nyní spusťte nástroj Cobian Backup a zvolte »Tasks | Add a task«. Do »Task name« zadejte 08, zaškrtněte »Overwrite existing backups« a »Incremental«. Přejděte k záložce »Files« a přidejte složky, které chcete zálohovat. Do

»Destination« zadejte cestu ke svému zálohovacímu disku a složku hodina\08. Přejděte k záložce »Schedule« a zvolte »Daily« a čas nastavte na 8:00:00.

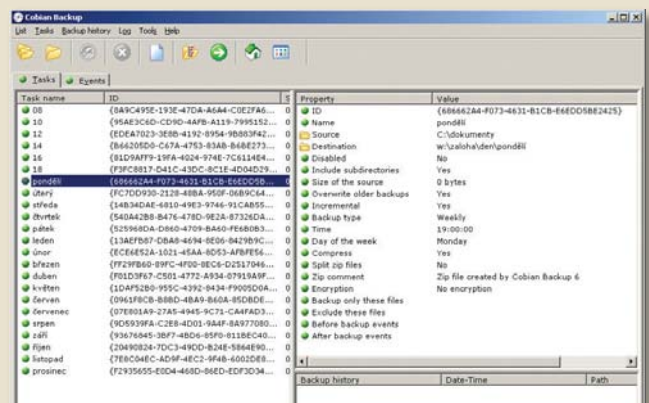
Tím se vytvoří záloha každý den v 8 hodin. A díky tomu, že je inkrementální, tak se každý den prepíše jen změna vůči včerejšku, záloha je tedy provedena velmi rychle – samozřejmě kromě té první.

Nyní je třeba vytvořit zálohu pro další hodiny. To už není tak obtížné. Stačí kliknout na 08 pravým tlačítkem a zvolit »Clone task«. Vytvoří se nová záloha s názvem »Clone of 08«. Dvojitě na ni klikněte, pojmenujte ji 10 a v Schedule nastavte čas 10:00:00. »Destination« změňte na »hodina\10«. To opakujte, až dojdete k 18. hodině. Pokud chcete zálohovat třeba až do 22 hodin, není to žádný problém. Nyní přijdou na řadu dny v týdnu.

Opět si naklonujte výchozí zálohu, tedy 08, a v »Schedule« nastavte »Weekly« a »Day of the week« nastavte na »Monday«. Čas

Originál: Nástroj „Time Machine“ firmy Apple umožňuje snadné vrácení souborů nebo obnovu smazaných verzí.

Kopie: Ovládání zálohovacího softwaru Cobian Backup je velmi jednoduché. Prvotní konfigurace však zabere více času.

ovládání v češtině, ale především – a to my využijeme – je možné jej velmi jednoduše ovládat nástrojem Z-Cron. Jím můžete například stanovit, že ImgBurn má zálohování samočinně spustit každý den v 17 hodin. Pak už musíte jen vložit záznamové médium do vypalovačky.

Nástroj nakonfigurujete takto: nejprve nainstalujte oba programy, na pořadí nezáleží. Nástroj ImgBurn není standardně v češtině, ale na Chip DVD najdete soubor s lokalizací. Ten zkopírujte do složky ProgramFiles\ImgBurn\Languages. Spusťte ImgBurn a přepněte si jej do češtiny. Pak aplikaci zavřete a spusťte Poznámkový blok. Do něj vepište následující text

```
C:\Program-Files\ImgBurn\ImgBurn.exe /MODE=BUILD/SRC:"C:\adresář1\C:\adresář2\C:\soubor.doc"/DEST:D:/SPEED=MAX-/VERIFY=YES-/START-/EJECT=YES-/CLOSE-/VOLUMELABEL="Zaloha"/NOIMAGEDetails-/SHUTDOWN
```

Vše pište na jeden řádek, tedy bez stisknutí klávesy ENTER. Se zalamováním řádků v hlavu nelamte.

Místo C:\adresář1\C:\adresář2\C:\soubor.doc zadejte složky a soubory, které chcete na disk vypálit. Oddělte je od sebe „svíslítkem“, které napíšete kombinací [Alt]+[124]. Pokud vaše DVD vypalovačka nemá označení písmenem D:, vepište odpovídající písmeno. Všechny ostatní parametry by měly zůstat, jinak by se

vypalování nespustilo automaticky. Vyřadit můžete příkaz VERIFY YES, který po vypálení data zkontroluje, EJECT YES, který vysune po vypalování médium z mechaniky, a SHUTDOWN, který po vypálení vypne počítač.

Soubor si uložte na libovolné místo v počítači, třeba pod názvem zaloha.bat. Nyní spusťte Z-Cron a klikněte na »Task«. Do »Label« vepište název úlohy, tedy třeba Záloha na DVD. V řádce »Batchfile« klikněte na dvě tečky a vyberte svůj soubor zaloha.bat. Ještě zatrhněte »Active task«. Klikněte na záložku »Scheduler« a zde si navolte, jak často chcete zálohu na disk vypalovat. Poté klikněte na »Save«. Tím je automatická záloha

doporučujeme nastavit na večerní hodinu, třeba 19. Opět nezapomeňte změnit »Destination« na »den\pondělí«. Tak opět pokračujte až do pátku.

Nakonec zbývá posledních 12 záloh, které budou probíhat každý měsíc. V Schedule tedy nastavte »Monthly« a »Day of the month« podle toho, kolik má měsíc dní – tedy 28, 30 nebo 31. Dobu nastavte třeba na 20 hodin a opět změňte »Destination« tak, aby se každý měsíc vytvořila záloha do správné složky.

VÝSLEDEK

Pokud nastavíte veškeré zálohy, budete mít na dlouhé roky pokoj a stejný komfort, jako mají uživatelé Applu. Během dne se můžete kdykoliv vrátit ke staršímu dokumentu, který jste změnili či smazali před několika hodinami, nebude problém dohledat několik dní staré soubory, objednávky, faktury či e-maily, a dokonce i 11 měsíců nazpět budete mít soubory čerstvé, jako byste je právě uložili.

Výhodou je to, že pokud budete chtít nějaký dokument otevřít, vůbec nebude nutné sahat po nějakých speciálních nástrojích nebo čekat dlouhé hodiny na extrahování jediného souboru. Ve standardní konfiguraci totiž nástroj vytvoří obyčejný ZIP archiv, do kterého soubory a složky zkomprimuje. To šetří místo a v případě havárie systému zálohu obnovíte na každém počítači. Zároveň je však možné použít šifrování záloh – to pro případ, že zálohujete citlivé údaje a nechcete, aby je mohl někdo cizí zneužít.

POUŽITÍ

Sedte pohodlně ve svém křesílku a ničeho si nevšímejte. Vše bude probíhat automaticky, nebudete muset na nic klikat, ničeho si všimnout. První vytvoření zálohy bude trvat déle – v závislosti na velikosti zálohovaných souborů, následní inkrementální zálohy jsou však záležitostí několika sekund a nebudou vás brzdit od práce.

nastavena a na vás je jen to, aby v době spuštění bylo v mechanice prázdné DVD. O nic dalšího se starat nemusíte.

Také na internetu se nabízí řešení, které vám umožní ukládat velké soubory, a dokonce je i rozesílat přátelům. ADrive (www.adrive.com) vám zde poskytne velikostných 50 GB k volnému použití. Je ovšem třeba počítat s tím, že transport velkých souborů po internetu vyžaduje nějaký čas. Upload zajišťuje Java applet, soubory a celé složky přetáhnete na „uploader“ myši. Pak už jen akci potvrďte a počkejte, až bude vše na internetu.

Zajímavou vlastností ADrive je možnost vybrané soubory zpřístupnit. Pak obdržíte URL, jejímž prostřednictvím mohou k vám

Skoro celá knihovna GImageX je archivační nástroj superlativů. Zálohuje celé pevné disky nebo několik diskových oddílů v jediném souboru. Ten je pak potřeba jen průběžně aktualizovat.

natočeným videím nebo velkým datovým archivům přistupovat i jiní. Chcete-li tuto možnost využít, nejprve musíte prostřednictvím »My Files« příslušný soubor vyhledat; zpřístupníte jej pak tlačítkem »Share«. A nemějte obavy, dostane se k němu jen ten, kdo zná přesnou URL. Všechny takto sdílené soubory najdete pod »My Shared Files«.

Diskové oddíly nebo celý systém

Právě vyjmenované programy se výborně hodí pro zálohování jednotlivých souborů nebo složek. Pro kompletní disk jsou však spíše nevhodné – to je „parketa“ pro SelfImage. Tento nástroj založí IMG soubor každé diskové jednotky a obraz (image) průběžně obnovuje. Ukládá se dokonce i Master Boot Record a tím i tabulka diskových oddílů. Dojde-li k havárii systému a ztratě dat, díky SelfImage je můžete zrekonstruovat.

Program má jednu velkou přednost: ukládá jen použité sektory, takže účinně šetří paměťovým místem. Jestliže jste na svém 500GB disku využili jen 100 GB, vytvořený obraz bude rovněž velký 100 GB. A jak tedy na to? Nástroj spusťte s oprávněním správce. Prostřednictvím »Input | Drive« vyberte příslušný pevný disk a postupem »Processing | Compress Image | gzip« určete způsob komprimace – soubor pak bude ještě menší. Na závěr pomocí »Output | Output Location« zvolte cílovou jednotku a vše potvrďte tlačítkem »Start«. Trvání procesu závisí na množství ukládaných dat; při 100 GB musíte počítat s dobrou hodinou.

Obnovení ze zálohy probíhá takto: prostřednictvím »Input | File« vyhledejte příslušný IMG soubor a postupem »Output | Drive« zvolte cílový disk. Pak ještě klikněte na »Start«, a vaše data jsou opět na světě. Upozornění: Na webových stránkách je SelfImage k dispozici jako plug-in pro Bart PE.

Pomocí něj si můžete sestavit bootovací CD se zálohovacím řešením.

Podstatně mocnější než SelfImage je nástroj GImageX, který ukládá data ve formátu WIM image. Jeho princip je prostý: lze v něm ukládat více diskových obrazů do jednoho souboru. Přitom umožňuje inkrementální zálohy, při nichž se ukládají jen ty soubory, které od poslední záložní kopie doznaly změn. Formát je tedy mimořádně úsporný a dokáže zálohovat nejen celé pevné disky, diskové oddíly nebo jednotlivé složky, ale dokonce i kompletní počítačový systém – ovšem jen pod XP. Zálohování systému pod Vistou Microsoft nedoporučuje.

A jak postupovat? Nejprve potřebujete příslušné nástroje. Ten první pochází přímo od Microsoftu a zabírá 1 GB. Jmenuje se WAIK a naleznete jej na Chip DVD 11/07, 8/07 a 5/07.

Dále potřebujete GImageX, grafické prostředí pro zálohovací nástroj. Na záložce »Capture« zvolte pomocí »Source« libovolnou složku, kterou chcete archivovat. Prostřednictvím »Destination« vyberte paměťové místo a určete název. Do řádku »Description« je nejlepší zapsat datum, abyste později mohli vyvolávat data platná k určitému dni. Ostatní pole nechte beze změny a kliknutím na »Create« založte iniciační zálohu. Budete-li později chtít vytvořit další záložní kopii složky, zvolte stejná nastavení, stiskněte však »Append«. Tak bude aktuální obraz připojen za předcházející.

Zpětné nahrání dat funguje analogicky: otevřete záložku »Mount« a pro »Mount Point« zvolte prázdnou složku, do níž má nástroj data uložit. WIM soubor vyhledejte prostřednictvím »Source«, potřebný stav zálohy najdete pod »Select«. Ještě klikněte na »Mount«, a nástroj zkopíruje data do zadaného cílového adresáře. Ztracené soubory jsou znovu na světě!

VRATISLAV.KLEGA@CHIP.CZ